

NỘI DUNG GHI BÀI:

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ TRỪ SỐ NGUYÊN (tt)

- 1) Cộng 2 số nguyên cùng dấu
- 2) Cộng 2 số nguyên khác dấu
- 3) Tính chất phép cộng số nguyên
- 4) Phép trừ 2 số nguyên:

Muốn trừ số nguyên a cho số nguyên b , ta cộng a với số đối của b

$$a - b = a + (-b)$$

VD1:

$$1 - 2 = 1 + (-2) = -1 \text{ (giữ nguyên số 1, đổi phép trừ thành phép +, đổi số 2 thành -2)}$$

$$1 - (-2) = 1 + 2 = 3 \text{ (giữ nguyên số 1, đổi phép trừ thành phép +, đổi số -2 thành +2)}$$

$$5 - 2 = 5 + (-2) = 3 \text{ (giữ nguyên số 5, đổi phép trừ thành phép +, đổi -2 thành +2)}$$

$$(-10) - (-12) = (-10) + (+12) = 2 \text{ (giữ nguyên số -10, đổi phép trừ thành phép +, đổi -12 thành +12)}$$

Chú ý:

- Cho 2 số nguyên a và b . Ta gọi a và b (a được gọi là số bị trừ, b là số trừ)
- Phép trừ luôn thực hiện được trong tập hợp số nguyên
- Như vậy, **hiệu** 2 số nguyên a và b là **tổng** của a với **số đối của b**

VD2: Nhiệt độ trong phòng ướp lạnh đang là 2°C , bác Việt vặn nút điều chỉnh giảm xuống 5°C nữa. Hãy tính xem nhiệt độ sau khi giảm là bao nhiêu độ C

Giải: Do bác Việt giảm 5°C , nên ta làm phép **trừ**

$$2 - 5 = 2 + (-5) = -3$$

Vậy nhiệt độ trong phòng ướp lạnh sau khi giảm là -3°C

5) Quy tắc dấu ngoặc:

Khi bỏ dấu ngoặc, nếu đằng trước dấu ngoặc là:

- Dấu “+” thì vẫn giữ nguyên các dấu của các số hạng trong ngoặc
- Dấu “-” thì phải đổi dấu tất cả số hạng trong ngoặc

VD1: Tính một cách hợp lí:

$$a)(215 - 42) - 215$$

$$b)(-4233) - (14 - 4233)$$

$$c)513 + [187 - (287 + 113)]$$

$$d)(-624) - [(376 + 245) - 45]$$

Giải:

$$a)(215 - 42) - 215$$

$$= 215 - 42 - 215 \text{ (bỏ ngoặc trước ngoặc không có dấu nghĩa là dấu +, ta giữ nguyên dấu bên trong ngoặc)}$$

$$= 215 - 215 - 42$$

$$= 0 - 42 = -42$$

$$b)(-4233) - (14 - 4233)$$

$$= -4233 - 14 + 4233 \text{ (bỏ ngoặc có dấu - trước ngoặc, ta đổi +14 thành -14, đổi -4233 thành +4233)}$$

$$= -4233 + 4233 - 14$$

$$= 0 - 14 = -14$$

$$c)513 + [187 - (287 + 113)]$$

$$= 513 + [187 - 287 - 113]$$

$$= 513 + 187 - 287 - 113 \quad \text{(bỏ ngoặc tròn trước, trước ngoặc tròn là dấu - nên ta đổi 287 thành -287, đổi 113 thành -113)}$$

$$= 513 - 113 + 187 - 287 \quad \text{(bỏ tiếp ngoặc vuông, trước ngoặc vuông là dấu + nên ta giữ nguyên dấu bên trong)}$$

$$= 400 - 100 = 300$$

$$d)(-624) - [(376 + 245) - 45]$$

$$= -624 - [376 + 245 - 45] \quad \text{(bỏ ngoặc tròn, trước ngoặc tròn không có dấu, nghĩa là dấu + nên ta giữ nguyên 2 dấu bên trong)}$$

$$= -624 - 376 - 245 + 45 \quad \text{(bỏ ngoặc vuông, trước ngoặc vuông là dấu -, nên ta đổi cả 3 dấu bên trong)}$$

$$= -1000 - 200 = -1200$$

Luyện tập:

Bài 1: Tính:

a) $6 - 9$

b) $23 - (-12)$

c) $(-35) - (-60)$

d) $(-47) - 53$

e) $(-43) - (-43)$

Hướng dẫn:

- a) $6 - 9 = 6 + (-9) = -3$ (giữ nguyên số 6, biến phép - thành phép +, đổi 9 thành -9)
- b) $23 - (-12) = 23 + 12 = 35$ (giữ nguyên 23, biến phép - thành +, đổi -12 thành +12)
- c) $(-35) - (-60) = 1 - 35 + 60 = 25$ (giữ nguyên -35, biến phép - thành +, đổi -60 thành 60)
- d) $(-47) - 53 = -47 + (-53) = -100$ (giữ nguyên -47, biến phép - thành +, đổi 53 thành -53)
- e) $(-43) - (-43) = -43 + 43 = 0$ (giữ nguyên số bị trừ, biến phép - thành +, đổi -43 thành 43)

Bài 2: Tính $T = -9 + (-2) - (-3) + (-8)$

Hướng dẫn: $T = -9 + (-2) - (-3) + (-8) = -9 - 2 + 3 - 8 = -9 + 3 - 2 - 8 = -6 - 10 = -16$

PHIẾU HỌC TẬP:

Bài 1: Thực hiện phép tính:

- a) $6 - 8$
- b) $3 - (-9)$
- c) $-5 - 10$
- d) $0 - 7$
- e) $4 - 0$
- g) $-2 - (-10)$

Bài 2: Tính nhanh các tổng sau:

- a) $S = (45 - 3756) + 3756$
- b) $S = (-2021) - (199 - 2021)$

Bài 3: Bỏ ngoặc rồi tính hợp lý:

- a) $(4+32+6) + (10 - 36 - 6)$
- b) $(77+22 - 65) - (6+12 - 75)$
- c) $-(-21+43+7) - (11 - 53 - 17)$

Bài 4: Archimedes (Ác-si-mét) là nhà bác học người Hi Lạp, ông sinh năm 287TCN và mất năm 212 TCN

- a) Em hãy dùng số nguyên âm để ghi năm sinh, năm mất của nhà bác học này
- b) Em hãy cho biết ông mất năm bao nhiêu tuổi?

NỘI DUNG GHI BÀI

BÀI 1: THU THẬP VÀ PHÂN LOẠI DỮ LIỆU (TIẾT 2)

Bài 1: Bạn Cúc muốn điều tra về các môn thể thao được yêu thích của các bạn trong lớp.
Em hãy giúp bạn Cúc hoàn thành công việc:

Môn thể thao	Kiểm đếm	Số bạn chọn
Bóng đá		
Cầu lông		
Bóng chuyền		
Đá cầu		
Bóng bàn		
Bóng rổ		

Giải

Môn thể thao	Kiểm đếm	Số bạn chọn
Bóng đá		12

Cầu lông		8
Bóng chuyền		4
Đá cầu		7
Bóng bàn		4
Bóng rổ		5

Bài 2: Từ kết quả kiểm đếm của bạn Cúc ở Bài 1, em hãy cho biết:

- Cúc đang thống kê vấn đề gì?
- Bạn ấy thu thập được các loại dữ liệu gì?
- Môn thể thao nào được các bạn lớp của Cúc yêu thích nhất?

Giải

- Cúc đang thống kê về các môn thể thao được yêu thích của các bạn trong lớp.
- Các dữ liệu mà Cúc thu thập được là: Danh sách các môn thể thao được các bạn trong lớp yêu thích và số lượng các bạn yêu thích từng môn thể thao trong danh sách đó.
- Môn bóng đá được các bạn trong lớp của Cúc yêu thích nhất.

Bài 3: (Bài tập 3/104/SGK): Thống kê số lần gõ bàn phím máy vi tính của một số chữ cái được dùng nhiều nhất khi viết 10 000 từ tiếng Anh thông dụng, người ta thu được bảng số liệu sau:

Chữ cái	E	T	A	O	I	N	S	R	H
Số lần gõ bàn phím	1202	910	812	768	731	695	628	602	592

- Hãy nêu các loại dữ liệu xuất hiện trong bảng thống kê trên.
- Theo em các dữ liệu đó có liên quan gì đến sự sắp đặt vị trí của các phím E và T trên bàn phím?

Giải

- Dữ liệu xuất hiện trong bảng thống kê trên có: Chữ cái, số và chữ.
- Phím E và T có số lần nhiều nhất nên được sắp đặt ở vị trí thuận lợi để bấm nhất.

Bài 4: (Bài 5/104/SGK) Tìm kiếm thông tin chưa hợp lí của bảng dữ liệu sau đây:

Số học sinh vắng trong ngày của các lớp khối 6 trường THCS Đoàn Kết

6A1	6A2	6A3	6A4	6A5	6A6	6A7	6A8
2	1	4	K	0	1	100	-2

Giải

Các thông tin chưa hợp lí của bảng dữ liệu trên là: K; 100; -2

Thông tin chưa hợp lí	Tiêu chí vi phạm
K	Đúng định dạng
100	Thuộc phạm vi dự kiến
-2	Thuộc phạm vi dự kiến

PHIẾU HỌC TẬP

Bài 1: Hãy thực hiện điều tra như bạn Cúc trong chính lớp của em về các môn học mà các bạn yêu thích.

Bài 2: Thân nhiệt (độ C) của bệnh nhân B trong 12 tiếng theo dõi được ghi lại trong bảng sau:

38	39	Nóng	40	41	45
38	37	36	Lạnh	37	37

- Em hãy tìm kiếm các thông tin không hợp lí của bảng dữ liệu trên.
- Các thông tin không hợp lí đó đã vi phạm những tiêu chí nào? Hãy giải thích.

NỘI DUNG GHI BÀI

BÀI 2: BIỂU DIỄN DỮ LIỆU TRÊN BẢNG (TIẾT 1)

1. Bảng dữ liệu ban đầu

Khi điều tra về một vấn đề nào đó, người ta thường thu thập dữ liệu và ghi lại trong **bảng dữ liệu ban đầu**.

Chú ý: Để thu thập các dữ liệu được nhanh chóng, trong bảng dữ liệu ban đầu ta thường viết tắt các giá trị, nhưng để tránh sai sót, các giá trị khác nhau phải được viết tắt khác nhau.

Ví dụ 1: Từ bảng viết tắt tên nhạc cụ sau:

Loại nhạc cụ	Organ (Oocgan) 	Ghi ta 	Kèn 	Trống 	Sáo
Viết tắt	O	G	K	T	S

Bảng dữ liệu ban đầu về các nhạc cụ ưa thích của 20 thành viên Câu lạc bộ Âm nhạc của trường THCS Quang Trung là:

S	G	O	K	G	G	T	K	G	O
G	K	G	G	T	O	G	G	O	O

Thực hành: Dựa vào bảng viết tắt 6 môn học sau đây:

Môn học	Ngữ văn	Toán	Ngoại ngữ	Khoa học tự nhiên	Lịch sử và Địa lí	Công nghệ
Viết tắt	V	T	N	K	L	C

Hãy lập bảng số liệu ban đầu về môn học yêu thích của các bạn trong tổ em.

PHIẾU HỌC TẬP

Bài 1: Hãy lập bảng số liệu ban đầu để điều tra về số lượng xe máy có trong gia đình các bạn trong tổ em.

Bài 2: Hãy lập bảng số liệu ban đầu để điều tra về điểm kiểm tra môn Toán gần nhất của các bạn trong tổ em.

